REZOLUȚIA (UE) 2023/1941 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 10 mai 2023

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) aferent exercițiului financiar 2021

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă aferent exercițiului financiar 2021,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0142/2023),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (în continuare „agenția") aferent exercițiului financiar 2021 a fost de 535 245 042 EUR, ceea ce reprezintă o creștere de 46,87 % față de bugetul pe 2020; întrucât bugetul agenției provine în principal de la bugetul Uniunii;

B. întrucât toate organismele, birourile și agențiile Uniunii ar trebui să fie transparente și supuse unor mecanisme de control democratic în fața cetățenilor Uniunii pentru fondurile care le sunt încredințate;

C. întrucât în raportul său privind conturile anuale ale agenției pentru exercițiul financiar 2021 („raportul Curții"), Curtea de Conturi (în continuare „Curtea") declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente;

D. întrucât, din decembrie 2019, agenția execută un nou mandat, care a fost extins, fapt ce a avut efecte semnificative în ceea ce privește misiunile și personalul, impunându-se, așadar, un buget corespunzător;

E. întrucât în 2021 s-a înregistrat o creștere semnificativă a bugetului agenției și a execuției schemei de personal ca urmare a extinderii mandatului în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]);

F. întrucât în Raportul său special nr. 8/2021 privind sprijinul acordat de agenție pentru gestionarea frontierelor externe, Curtea a identificat mai multe deficiențe legate de activitățile principale ale agenției, și anume monitorizarea situației, analiza riscurilor, evaluarea vulnerabilităților, operațiunile comune și intervențiile rapide la frontieră, operațiunile de returnare și instruirea personalului agenției, precum și inexistența unor evaluări ale nevoilor și ale impactului înainte de creșterea exponențială a cheltuielilor agenției,

Gestiunea bugetară și financiară

1. salută concluzia Curții, potrivit căreia veniturile și plățile aferente conturilor agenției pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2021 sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative;

2. constată că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2021 au condus la o rată de execuție bugetară de 94,70 %, reprezentând o scădere de 4,27 % față de 2020; invită agenția să acorde mai multă atenție pentru a evita niveluri mai scăzute ale angajamentelor și pentru a atinge o rată mai apropiată de obiectivul de 100 %;

([1]) JO C 141, 29.3.2022, p. 112.

([2]) Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624 (JO L 295, 14.11.2019, p. 1).

3. regretă că, în pofida faptului că unitatea financiară a agenției a creat anumite mecanisme de îmbunătățire a execuției bugetare, în 2021 rata de execuție a creditelor de plată a fost de numai 50,42 %, ceea ce reprezintă o scădere de 4,90 % față de 2020; ia act de explicația agenției pentru această scădere, conform căreia plățile pentru operațiuni pe teren sunt efectuate în mare măsură în exercițiul N + 1, iar creșterea semnificativă a anvergurii operațiunilor pe teren a condus în mod inevitabil la reducerea ratei de execuție a creditelor de plată în 2021;

4. ia act de cea de a doua rectificare a bugetului agenției în 2021, în legătură cu o revenire la bugetul Uniunii în valoare de 14,5 milioane EUR; consideră că justificarea agenției pentru adoptarea acestei rectificări este insuficientă; solicită agenției ca în viitoarele sale rapoarte să ofere autorității care acordă descărcarea de gestiune justificări mai detaliate în legătură cu motivele pentru care sunt adoptate rectificări bugetare prin care se returnează bani Uniunii;

5. este preocupat de faptul că nivelul reportărilor (fondurile C8) din 2020 în 2021 a fost de 159 400 000 EUR, iar al celor de pe 2021 pe 2022 a fost de 237 000 000 EUR; consideră că nivelul este deosebit de ridicat; regretă că rata de plată a fondurilor C8 în 2021 a fost de doar 87 %, mai mică decât în anii precedenți (2019 și 2020); ia act, cu toate acestea, de observația agenției potrivit căreia acest indicator a fost afectat de pandemie; observă că granturile reprezintă aproximativ 60 % din bugetul operațional total al agenției și că, potrivit agenției, majoritatea acestora sunt legate de activități care au, de obicei, un orizont extins; ia act, de asemenea, de observația agenției potrivit căreia un volum semnificativ de reportări este justificat, deoarece majoritatea acestora sunt legate de ciclul de existență al activităților care au o dată finală în decembrie, ceea ce face ca reportarea să fie inevitabilă; înțelege observația agenției potrivit căreia riscul de anulare a reportărilor este atenuat de faptul că toate reportările respective trebuie să aibă un angajament juridic care să ofere un nivel de certitudine că sumele vor fi plătite; reamintește și împărtășește însă poziția Curții potrivit căreia nivelurile excesive de reportări pot fi prevenite, în anumite cazuri prin îmbunătățirea planificării bugetare și a ciclurilor de execuție a bugetului; invită agenția să își continue eforturile în această direcție, inclusiv să se străduie să facă estimări ale costurilor și previziuni bugetare mai precise și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune în legătură cu progresele înregistrate;

6. își exprimă îngrijorarea în legătură cu observația Curții, marcată ca „evidențiere a unui aspect”, privind reportarea pe 2021 a unui angajament bugetar din decembrie 2020 în absența unui angajament juridic înainte de sfârșitul anului 2020; constată că plățile legate de acest aspect au fost, în 2021, de 18 375 458 EUR; ia act și de faptul că agenția a abordat această neconformitate prin angajamente juridice ulterioare încheiate pe parcursul anului 2021;

7. ia act cu îngrijorare de a doua observație a Curții, marcată ca „evidențiere a unui aspect”, potrivit căreia contribuțiile din partea țărilor care nu fac parte din spațiul Schengen și contribuția de echilibrare a Uniunii nu sunt calculate corect; observă că cea din urmă a fost supraestimată cu 2,6 milioane EUR, iar prima a fost subestimată cu aceeași sumă; mai observă că acest lucru nu a avut niciun impact asupra veniturilor de operare prezentate în situația performanței financiare pentru anul 2021; își menține însă observația că acest lucru indică necesitatea unor orientări suplimentare din partea Comisiei pentru organismele Uniunii în legătură cu modul în care să fie calculate corect contribuțiile țărilor din afara UE; invită Comisia să emită astfel de orientări fără întârziere;

8. ia act cu îngrijorare de cea de a treia „evidențiere a unui aspect” făcută de Curte în legătură cu declarația contabilului agenției cu privire la lipsa informațiilor necesare pentru validarea unui nou sistem stabilit de ordonatorul de credite și utilizat pentru furnizarea de informații contabile, care să indice activele și pasivele agenției și execuția bugetară; constată că același sistem este folosit de Comisie și a fost validat de contabilul Comisiei; solicită insistent agenției să ofere autorității care acordă descărcarea de gestiune clarificări în legătură cu această chestiune;

9. subliniază că este important ca agenția să fie puternică, eficientă și funcțională, capabilă să ajute statele membre să gestioneze frontierele externe comune ale Uniunii și să asigure o gestionare integrată a frontierelor, în vederea gestionării acestor frontiere în mod eficient și respectând pe deplin drepturile fundamentale, precum și în vederea creșterii nivelului de eficiență a politicii de returnare a Uniunii; ia act de responsabilitățile comune pe care le au agenția și statele membre în îndeplinirea obligațiilor în materie de drepturi fundamentale; subliniază că gestionarea eficientă și justă a frontierelor externe este de o importanță crucială pentru protecția spațiului Schengen ca spațiu de libertate, securitate și justiție; accentuează că o cooperare strânsă și acordurile cu state terțe în ceea ce privește aspecte precum readmisia, asistența tehnică, formarea și activitățile de returnare, împreună cu ajutorul pentru dezvoltare sunt importante pentru a garanta o gestionare eficientă a frontierelor UE ([3]); îndeamnă agenția și statele membre să dezvolte în continuare structuri de cooperare, schimb de informații și schimb de bune practici;

10. ia act de măsurile luate de agenție pentru a atenua riscul ridicat de pierdere de eventuale fonduri bugetare necheltuite, statele membre trimițând lunar tabele de monitorizare care indică costurile reale suportate la zi; invită Serviciul de Audit Intern (SAI) să efectueze o evaluare a mecanismului agenției de monitorizare a costurilor și a previziunilor necesare în temeiul dispozițiilor privind granturile, precum și a efectului actualizărilor sistemelor aplicațiilor Frontex pentru returnare (FAR) și ale aplicațiilor de gestionare integrată a returnărilor (IRMA) asupra gestiunii financiare a operațiunilor sale de returnare;

Performanța

11. ia act de faptul că în 2021 agenția a introdus o nouă structură organizațională, un efort major de a-și îndeplini efectiv mandatul extins; recunoaște impactul și modificările pe care le-a implicat restructurarea agenției; salută, în acest context, strategia agenției pentru creșterea eficienței prin digitalizare, automatizare sau simplificarea normelor și procedurilor aplicate în anumite domenii;

12. constată că în 2021 agenția a folosit anumite măsuri precum indicatori-cheie de performanță pentru a evalua performanța activităților sale, măsuri adoptate de consiliul său de administrație și care decurg din documentul unic de programare pentru 2021-2023; constată cu satisfacție că nivelul calității percepute a produselor și serviciilor furnizate de agenție s-a îmbunătățit, întrucât în 2021 aceasta a obținut o notă de 94,34 % în evaluări, de la medie, ridicată și foarte ridicată; regretă că, pentru unii indicatori de performanță, agenția nu a îndeplinit obiectivele stabilite, de exemplu în ceea ce privește plățile întârziate sau disponibilitatea echipamentelor tehnice pentru trimiterea pe teren;

13. ia act de faptul că agenția a reușit să trimită în statele membre gazdă și în patru aeroporturi din Uniune primii ofițeri permanenți ai poliției de frontieră și gărzii de coastă la nivel european; constată că principalele activități ale acesteia din urmă s-au axat pe sprijinirea cooperării în domeniul identificării și eliberării documentelor de călătorie, al consilierii în materie de returnare și al rezervării de zboruri în FAR; constată, de asemenea, că în 2021 agenția a efectuat 19 operațiuni comune (OC) în care au fost implicate nouă state membre gazdă, 23 de state membre participante, 32 de autorități și patru țări terțe; observă intervenția rapidă a agenției la frontieră ca reacție la presiunea exercitată de migrație la frontiera terestră externă dintre Lituania și Belarus și pentru a controla fluxurile de imigrație neregulamentară către Lituania și Uniune, însă subliniază totodată preocupările în ceea ce privește drepturile fundamentale, inclusiv pe cele identificate de ofițerul pentru drepturile fundamentale (ODF), care au apărut ca urmare a acestor operațiuni; remarcă activitățile operaționale ale agenției legate de misiunea de intervenție rapidă la frontieră din Lituania, operațiunea comună de pe Côte d'Opale, la Canalul Mânecii, și lansarea unei noi operațiuni comune într-o țară terță, Serbia; ia act de lansarea fazei-pilot pentru primele detașări de ofițeri de legătură din statele membre; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune în legătură cu rezultatul acestei faze-pilot la finalizarea sa;

14. constată că activitățile operaționale desfășurate la frontierele terestre în 2021 au condus la 3 546 de incidente raportate, implicând 16 304 migranți în situație neregulamentară reținuți, 6 461 de migranți în situație neregulamentară și arestarea a 368 de persoane care introduc ilegal migranți; ia act cu satisfacție de eforturile agenției care au condus la returnarea pe cale aeriană a 18 301 resortisanți din afara UE, dintre care 10 193 de persoane în 337 de operațiuni prin zboruri charter către 33 de țări și 8 108 persoane prin zboruri regulate către 107 țări; constată că în 2021 returnarea voluntară a reprezentat 57 % din totalul returnărilor efectuate prin zboruri regulate și că agenția a închiriat 22 de aeronave pentru operațiuni de returnare; salută pregătirea și organizarea cu succes a primei operațiuni de returnare de sine stătătoare conduse de agenție, prin care agenția preia rolul statului membru organizator;

([3]) Analiza strategică a riscurilor pe 2022 efectuată de Frontex.

15. ia act de faptul că în aprilie 2021 a fost semnată o procedură standard de operare (PSO) modificată privind mecanismul raportării incidentelor grave (SIR), care a servit la definirea rolului și competențelor ODF; constată, de asemenea, că revizuirea suplimentară necesară a PSO privind mecanismul SIR a fost amânată, consideră îmbucurător faptul că mecanismul SIR este actualmente în curs de finalizare în cooperare cu ODF și după consultarea forumului consultativ pentru drepturile fundamentale al agenției; reamintește că aceasta a fost una dintre cele șapte condiții impuse agenției în legătură cu acordarea descărcării de gestiune în exercițiile anterioare; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune în legătură cu finalizarea revizuirii suplimentare a PSO privind mecanismul SIR;

16. subliniază că toate planurile operaționale ar trebui să includă un mecanism de raportare transparent, care să garanteze că fiecare incident din zona operațională este raportat și monitorizat în mod corespunzător; subliniază că acest mecanism de raportare ar trebui să se aplice indiferent de modul în care sunt finanțate aceste active, pentru a se asigura că agenția, în special ODF, poate monitoriza întregul domeniu operațional și poate investiga toate SIR-urile sau alte indicii de neconformitate;

17. salută decizia agenției din 25 ianuarie 2022 în care se prezintă în detaliu procedurile standard de operare pentru punerea în aplicare a articolului 46 din Regulamentul (UE) 2019/1896, elaborată în conformitate cu comentariile și observațiile statelor membre și ale țărilor asociate spațiului Schengen, ale ofițerului Frontex pentru drepturile fundamentale și ale forumului consultativ al Frontex privind drepturile fundamentale;

18. salută implementarea în Italia, Belgia și Finlanda a unor sisteme informatice de returnare bazate pe modelul Sistemului de gestionare a cazurilor de returnare (RECAMAS); împărtășește recomandarea făcută agenției de către consiliul său de administrație de a colabora și cu alte state membre și de a îndeplini condițiile prealabile necesare pentru a urma acest exemplu;

19. constată o creștere substanțială a numărului de SIR, de la doar 10 în 2020 la 62 în 2021, dintre care 53 au intrat sub incidența PSO modificate; regretă că cele mai mari cifre raportate au provenit din Lituania și Grecia; consideră îmbucurătoare crearea unei noi proceduri prin care toate incidentele care implică utilizarea forței sunt aduse lunar la cunoștința ODF, care s-a angajat să emită o evaluare anuală a acestei proceduri; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la rezultatul acestei evaluări; salută faptul că observatorii pentru drepturile fundamentale (FROM) și-au început integrarea în cadrul operațional, fiind desfășurați peste 200 de zile în zece țări și participând la 15 misiuni de returnare;

20. ia act de faptul că, în 2021, în cadrul mecanismului agenției de tratare a plângerilor, 27 de plângeri au fost primite și examinate de către ODF, care a considerat admisibile 6 dintre acestea; își exprimă îngrijorarea profundă privind suspiciunile de încălcări ale drepturilor fundamentale în legătură cu plângerile admisibile;

21. reamintește că, în hotărârea sa din 30 iunie 2022, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a constatat că legislația lituaniană care permite refuzarea protecției internaționale și plasarea automată în detenție a solicitanților exclusiv pe motiv că au trecut ilegal frontiera este incompatibilă cu dreptul Uniunii; ia act de faptul că, începând din iulie 2022, agenția nu a mai participat și nici nu a mai sprijinit Lituania în ceea ce privește supravegherea frontierelor; constată, cu toate acestea, că agenția și-a menținut activitatea în Lituania, cu agenți care lucrează în domeniul verificărilor la frontiere, chiar și după hotărârea CJUE; reamintește și preocupările împărtășite pe scară largă, inclusiv la nivelul Consiliului Europei, cu privire la situația umanitară și suspiciunile de încălcare a dreptului umanitar la granița dintre Letonia și Belarus, care a fost creată de instrumentalizarea migranților de către regimul din Belarus; invită agenția să se asigure că nu este implicată în activități legate de legislația lituaniană declarată incompatibilă cu legislația Uniunii de către CJUE și să se abțină de la participarea la operațiunile care sunt incompatibile cu dreptul Uniunii;

22. ia act de acțiunile în justiție împotriva agenției inițiate la CJUE, în numele victimelor care au solicitat protecție în Grecia; ia act de faptul că CJUE a fost invitată să stabilească dacă agenția și-a îndeplinit sau nu obligațiile în conformitate cu articolul 46 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/1896, deoarece nu a luat decizia de a retrage integral sau parțial finanțarea activităților sale în regiunea Mării Egee, de a suspenda aceste activități sau de a le înceta, integral sau parțial; invită agenția să transmită Parlamentului European toate documentele pertinente în acest sens, inclusiv avizul ODF din 1 septembrie 2022, rapoartele privind incidentele grave din 2021 și 2022, precum și informații cu privire la ancheta privind cazul mediatorului cultural al agenției care a fost trimis forțat, cu cel puțin 130 de resortisanți ai țărilor terțe, peste graniță în Turcia, astfel cum s-a raportat consiliului de administrație în noiembrie 2021; constată că în urma avizelor și recomandărilor ODF cu privire la evaluarea situației din Grecia, fosta directoare executivă ad interim și ODF au colaborat cu autoritățile elene pentru a stabili garanții pentru punerea în aplicare a cadrului privind drepturile fundamentale în activitățile operaționale desfășurate în Grecia; constată că, în urma acestor discuții, autoritățile elene au elaborat un plan de punere în aplicare a garanțiilor, care a fost recunoscut de către ODF și de către consiliul de administrație ca o realizare pozitivă; subliniază că ODF recunoaște eforturile procedurale și constată că acesta a recomandat agenției să se retragă din Grecia, în conformitate cu articolul 46 din Regulamentul (UE) 2019/1896;

23. ia act de cooperarea agenției cu Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului și cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă în coordonarea și punerea în comun de resurse în domenii precum schimbul de informații, serviciile de supraveghere și comunicare, consolidarea capacităților, analiza riscurilor și mai ales punerea în comun a capacităților; constată, de asemenea, că o astfel de cooperare este reglementată de un acord de lucru tripartit semnat de cele trei agenții și reînnoit în 2021 pe o perioadă nedeterminată; salută punerea în aplicare a acestuia, de exemplu, prin operațiuni care vizează aspecte legate de paza de coastă în anumite zone maritime și prin servicii aeronautice de supraveghere furnizate de agenție; invită agenția să exploreze în continuare posibilitățile de coordonare și punere în comun a resurselor cu alte agenții, în special cu agențiile din domeniul justiției și afacerilor interne, în pofida posibilelor deosebiri în ceea ce privește activitățile operaționale;

24. constată că agenția a amânat termenul de punere în aplicare a recomandării nr. 1 din Raportul special nr. 8/2021 al Curții (termenul fiind sfârșitul anului 2021), referitoare la îmbunătățirea cadrului pentru schimbul de informații și a situației de ansamblu din Europa, cu peste un an, de la jumătatea anului 2022 până în trimestrele al treilea și al patrulea din 2023; solicită agenției să trateze cu prioritate această problemă;

Politica de personal

25. constată că la 31 decembrie 2021 schema de personal era completată în proporție de 82 %, fiind ocupate 861 din cele 1 050 de posturi de agenți temporari autorizate de bugetul Uniunii; constată în plus că la agenție lucrau 506 agenți contractuali și 187 de experți naționali detașați (în 2021 fiind autorizate pentru agenție 730 de posturi de agenți contractuali și 220 de posturi de experți naționali detașați); consideră îmbucurător faptul că rata de ocupare a agenției a crescut cu aproximativ 15 % comparativ cu anul 2020, fiind recrutați 432 de nou-angajați, însă cu o creștere netă de 320 de posturi ocupate, de la 1234 în 2020 la 1554 în 2021; ia act de faptul că rata actuală de ocupare a posturilor în cadrul agenției este de 79 %, cea mai mare rată de ocupare de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2019/1896; constată, de asemenea, că 44 de membri ai Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) au fost angajați la divizia unității centrale a ETIAS; regretă că în 2021 fluctuația personalului agenției aproape s-a dublat, de la 2,8 % în 2020 la 4,4 % în 2021; ia act de eforturile susținute ale agenției și de îmbunătățirile critice din domeniul recrutării, în pofida întârzierilor; ia act de faptul că recrutarea la timp și atingerea echilibrului geografic rămân aspecte dificile, în principal din cauza unei îndepliniri scăzute a coeficientului pentru Polonia; constată, de asemenea, că îndeplinirea scăzută a coeficientului pentru Polonia reprezintă o provocare de lungă durată pentru agenție, care a fost exacerbată în ultimele luni de o inflație-record în această țară, care a ajuns la 16,6 % în decembrie 2022;

26. remarcă defalcarea pe genuri raportată în 2021 a componenței personalul superior de conducere al agenției, cu 15 bărbați (68,18 %) și șapte femei (31,82 %), a consiliului de administrație cu 55 de bărbați (83,3 %) și 11 femei (16,7 %) și a personalului agenției în general, cu 1 116 bărbați (71,8 %) și 438 de femei (28,2 %); recunoaște că responsabilitatea de a asigura echilibrul de gen în consiliul de administrație le revine statelor membre; regretă profund că, în pofida solicitărilor anterioare ale Parlamentului adresate agenției și statelor membre, eforturile de îmbunătățire a echilibrului de gen la nivelul conducerii superioare și al personalului agenției au fost insuficiente; îndeamnă agenția și statele membre să abordeze această problemă și să ia în considerare echilibrul de gen atunci când recrutează noi angajați și când fac numiri și angajări în posturile menționate mai sus;

27. ia act cu satisfacție de numirea ofițerului pentru drepturi fundamentale în iunie 2021; reamintește însă constatarea Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) conform căreia ODF nu i-a fost alocat un responsabil de caz pentru rapoartele referitoare la incidente grave, cu presupuse încălcări ale drepturilor fundamentale; constată, de asemenea, că agenția s-a apropiat aplicarea completă a mandatului său extins, având în funcție, în 2022, un număr total de 46 de observatori pentru drepturi fundamentale, față de doar 20 în 2021; ia act de faptul că majoritatea observatorilor pentru drepturi fundamentale au fost angajați la nivel AD; regretă însă că există o diferențiere între observatorii pentru drepturi fundamentale, deoarece 15 sunt încă recrutați în posturi AST, iar ceilalți 31 la nivel AD; reamintește solicitarea îndelungată a Parlamentului și a Comisiei, de a avea cel puțin 40 de observatori pentru drepturile fundamentale la nivel AD; subliniază că Regulamentul (UE) 2019/1896 asigură cadrul necesar pentru creșterea în continuare a numărului de ODF, pe măsură ce agenția continuă să se extindă, cei 40 de ODF inițiali reprezentând un prag, și nu un plafon; îndeamnă Comisia și agenția să modifice schema de personal a agenției pentru a recruta observatorii pentru drepturi fundamentale la nivel AD; invită agenția să efectueze noi recrutări de observatori pentru drepturi fundamentale exclusiv la nivel AD; regretă, de asemenea, că îndeplinirea cerinței de la articolul 110 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2019/1896, care prevedea recrutarea a cel puțin 40 de observatori pentru drepturi fundamentale până în decembrie 2020, a fost întârziată cu aproape doi ani; reamintește rolul negativ jucat de fostul director executiv în întârzierile repetate ale acestui proces și salută eforturile depuse de fosta conducere interimară pentru îndeplinirea acestei cerințe;

28. salută măsurile și politicile extinse de combatere a hărțuirii aplicate de agenție; ia act cu satisfacție de adoptarea în 2021 a Manualului de proceduri pentru consilierii confidențiali (CC) ai Frontex, care prezintă aplicarea practică a politicii agenției de combatere a hărțuirii; recunoaște rolul-cheie pe care consilierii confidențiali îl joacă în protejarea demnității personalului agenției și în prevenirea hărțuirii psihologice și sexuale; subliniază totodată importanța unei culturi organizaționale care să pună în practică aceste politici, întrucât, la momentul adoptării Manualului de proceduri, în rândul persoanelor-cheie din cadrul agenției existau în continuare comportamente necorespunzătoare grave, inclusiv în ceea ce privește hărțuirea; recunoaște că acestea au fost abordate în acțiunile care au urmat constatărilor investigației OLAF; salută, în acest sens, angajamentul agenției în favoarea unei transformări structurale în această privință și, mai ales, extinderea rețelei de consilieri confidențiali; reiterează solicitarea adresată conducerii agenției, de a efectua o anchetă aprofundată cu privire la punerea în aplicare a procedurilor existente împotriva hărțuirii sexuale, de a coopera pe deplin cu toate autoritățile responsabile, de a informa autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la constatări și de a prezenta un plan de acțiune detaliat cu măsuri care să asigure o toleranță zero față de hărțuirea sexuală în toate activitățile agenției;

29. constată, pe baza răspunsurilor agenției la întrebările cu solicitare de răspuns scris adresate de Parlament, că în 2021 au fost semnalate entităților competente ale agenției 10 cazuri de hărțuire; constată, de asemenea, că, dintre cele șapte proceduri oficiale deschise în 2021, au fost finalizate patru; invită agenția să evalueze cu atenție fiecare caz, adoptând o abordare cu toleranță zero față de hărțuirea psihologică, sexuală sau de orice alt tip, și să procedeze rapid la tragerea la răspundere a celor responsabili de abateri; invită, de asemenea, agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la rezultatele anchetei redeschise cu privire la decesul tragic al unui membru al personalului în 2020;

30. ia act de atenția și atitudinea activă manifestată de agenție în ceea ce privește politicile și procedurile în materie de securitate și sănătate în muncă (SSM); salută, în acest context, crearea grupului de lucru intern privind SSM pentru a asigura coordonarea internă, consultarea și identificarea efectivă a priorităților; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune în legătură cu lista acțiunilor și măsurilor propuse în cadrul SSM și cu aplicarea lor; ia act de măsurile aplicate actualmente de agenție, programul de lucru flexibil și rambursarea cheltuielilor aferente activităților sportive, menite să îmbunătățească starea de bine a personalului său la locul de muncă și echilibrul dintre viața profesională și cea privată; invită agenția să adopte mai multe măsuri în acest domeniu, urmând și exemplul altor instituții și organisme ale Uniunii;

Achiziții publice

31. constată că agenția a lansat 36 de proceduri deschise de licitație în 2021, 18 dintre acestea având ca rezultat semnarea de contracte în valoare totală de 218 400 000 EUR, iar 18 fiind încă în curs și având o valoare totală de 241 000 000 EUR; observă în continuare că agenția a lansat 29 de proceduri cu valoare scăzută și medie (negociate cu trei și cinci candidați), cu o valoare totală de 12 000 000 EUR, 25 din cele 29 de proceduri ducând la semnarea în 2021 a unor contracte în valoare totală de 11 800 000 EUR și patru dintre ele fiind încă în curs, cu o valoare totală de 300 000 EUR; constată, de asemenea, că în 2021 agenția a gestionat 203 proceduri cu valoare foarte mică (negociate cu un candidat), cu o valoare totală de 2 500 000 EUR; observă, în sfârșit, că în 2021 au fost gestionate 991 de proceduri în temeiul contractelor-cadru existente, cu o valoare totală de 194 600 000 EUR, 900 având ca rezultat semnarea de contracte sau bonuri de comandă specifice cu o valoare totală de 172 200 000 EUR, iar 91 dintre ele, în valoare totală de 22 300 000 EUR, sunt încă în desfășurare;

32. salută eforturile depuse de agenție în 2021 pentru a asigura contracte importante din punct de vedere strategic în domenii precum asistența pentru aeronave de supraveghere, furnizarea de echipamente individuale de protecție și materiale sanitare, de vehicule de teren cu tracțiune integrală, de arme de serviciu, de imagini prin satelit, de servicii de cartografie, de servicii de informare meteorologică și oceanografică sau achiziționarea de drone și de sarcini utile; salută asiduitatea agenției în elaborarea și aplicarea planului de formare în domeniul achizițiilor publice;

33. își reiterează profunda îngrijorare cu privire la relatările din mass-media din august 2022 potrivit cărora agenția a recurs la un contractant despre care se presupune că a exploatat mediatorii culturali, oferindu-le condiții de muncă ce încalcă standardele europene privind remunerarea și condițiile de muncă; ia act de petiția inițiată de mediatorii culturali în această privință, precum și de plângerea pe care au adresat-o Ombudsmanului European; ia act de răspunsurile agenției adresate mass-mediei, potrivit cărora, în urma petiției, agenția a contactat contractantul pentru a-i reaminti obligațiile care îi revin; regretă că în informațiile furnizate de agenție Parlamentului nu au putut fi găsite informații privind executarea contractului și respectarea condițiilor pentru lucrători;

34. ia act cu îngrijorare de observațiile Curții în domeniul achizițiilor publice; remarcă în mod deosebit faptul că agenția a lansat o procedură de achiziții pentru un contract-cadru pentru prestarea de servicii de călătorie în cadrul căreia cerințele privind capacitatea financiară, tehnică și profesională a ofertanților au fost stabilite la un nivel foarte scăzut; constată că valoarea estimată a contractului pe care agenția și-a bazat evaluarea a fost de 15 000 000 EUR, însă valoarea de bază a contractului acoperea costuri ale misiunilor planificate estimate la aproximativ 240 000 000 EUR; reiterează concluzia Curții potrivit căreia, în acest caz, agenția s-a expus la diverse riscuri, cum ar fi imposibilitatea furnizării la timp a serviciilor contractate la o calitate minimă și riscul ca contractul să nu fie executat corect; regretă că contractul a dus la performanțe slabe, care au antrenat perturbări grave ale continuității activității; consideră îmbucurător faptul că, în urma verificărilor, contractul a fost reziliat imediat; subliniază că trebuie evitată utilizarea de condiții permisive în evaluarea ofertanților sau efectuarea de evaluări pe baza unor date greșite;

35. ia act de raportarea agenției cu privire la îmbunătățirea planificării și monitorizării planului anual de achiziții publice; invită SAI să includă acest plan în viitoarele sale audituri;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

36. salută aplicarea solicitărilor Parlamentului de publicare pe site-ul agenției a CV-urilor și a declarațiilor de interese ale membrilor consiliului de administrație al agenției și ale conducerii executive a acesteia;

37. observă că au fost luate măsuri suplimentare pentru a spori transparența activităților agenției; salută decizia directorului executiv al agenției de a crea registrul de transparență în conformitate cu articolul 118 din Regulamentul (UE) 2019/1896; ia act de răspunsul adresat autorității care acordă descărcarea de gestiune, care furnizează informații cu privire la contactele și reuniunile înregistrate și documentate în registrul de transparență al agenției în 2021; invită agenția să informeze regulat autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la punerea în practică și folosirea acestui instrument;

38. reamintește decizia adoptată de Ombudsmanul European în urma anchetei sale din proprie inițiativă privind obligațiile în materie de drepturi fundamentale; reamintește și că agenția are obligația de a asigura activ transparența, așa cum se prevede la articolul 114 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/1896; invită agenția să dea curs tuturor recomandărilor Ombudsmanului European; reia propunerea pe care a făcut-o agenției să elaboreze și să pună în aplicare un nou cod de conduită care să asigure transparența deplină și buna gestiune și ca agenția să informeze permanent autoritatea care acordă descărcarea de gestiune în legătură cu progresele înregistrate în acest sens;

39. subliniază că Ombudsmanul European a constatat o administrare defectuoasă la nivelul agenției în ceea ce privește practicile sale recente în legătură cu accesul la documente, în decizia sa din 15 decembrie 2022 în cauzele 1261/2020 și 1361/2020;

40. ia act de nota de informare a agenției din 27 iunie 2022 privind acțiunile întreprinse de conducerea agenției în perioada de tranziție, în special eforturile acesteia de a consolida procedurile necesare pentru buna guvernanță și responsabilitate în cadrul organizației, prin sporirea transparenței, a comunicării active și a colaborării cu părțile interesate interne și externe; salută inițiativa agenției de a elabora o notă operațională prin care publicul să fie bine informat cu privire la activitățile sale operaționale; salută, de asemenea, angajamentul agenției de a publica pe site-ul său de internet recomandările prezentate consiliului de administrație de ODF și de forumul consultativ; salută faptul că agenția și-a îmbunătățit în final transparența în ceea ce privește Zilele industriei, prin publicarea pe site-ul agenției a rapoartelor de monitorizare care oferă informații privind întreprinderile care participă la Zilele industriei și prezentările acestora;

41. ia act de faptul că aplicarea măsurilor și orientărilor agenției privind avertizarea în interes public a dat rezultate; constată că în 2021 personalul a semnalat un caz de activitate frauduloasă și, în două cazuri, suspiciuni de hărțuire; constată, de asemenea, că dintre cele trei cazuri unul a fost închis, iar celelalte două sunt în desfășurare la nivelul misiunilor de informare; invită agenția să se asigure că cei responsabili sunt trași la răspundere și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune în legătură cu rezultatul acestor trei cazuri și cu măsurile suplimentare legate de acestea;

42. reamintește că acordarea de competențe mai mari agenției trebuie însoțită de creșterea transparenței și responsabilității acesteia, precum și de respectarea deplină a drepturilor fundamentale și de protejarea acestora; salută, în acest sens, utilizarea de către agenție a unui registru de transparență și ia act de stabilirea unei ordini de prioritate a eforturilor depuse atât de consiliul de administrație, cât și de conducerea executivă pentru a consolida și mai mult mecanismele de integritate și responsabilitate la nivelul agențiilor; ia act cu satisfacție, în acest sens, de instituirea unei capacități de audit intern și de adoptarea Cartei auditului intern în 2022; își reiterează consternarea față de bilanțul agenției în ceea ce privește responsabilitatea, transparența și respectarea drepturilor fundamentale sub conducerea fostului director executiv, care a deținut această poziție pe tot parcursul anului 2021 și a demisionat abia la 29 aprilie 2022; salută angajamentul exprimat de conducerea executivă interimară de a soluționa complet aceste probleme; subliniază că o astfel de responsabilitate și transparență, precum și respectarea drepturilor fundamentale sunt esențiale în evaluarea acordării descărcării de gestiune agenției pentru exercițiul financiar respectiv;

Controlul intern

43. constată că în 2021 agenția a evaluat sistemul de control intern ca fiind parțial eficace; împărtășește preocuparea consiliului de administrație cu privire la faptul că în doar două dintre cele 17 domenii evaluate nu au fost identificate deficiențe; își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la faptul că au fost identificate deficiențe majore în ceea ce privește domeniul 5 („impune persoanelor obligația de a răspunde pentru modul în care se achită de responsabilitățile lor de control intern în demersul de atingere a obiectivelor organizației”) și domeniul 10 („alege și dezvoltă activități de control care contribuie la reducerea riscurilor la adresa îndeplinirii obiectivelor la niveluri acceptabile”); salută cele 15 acțiuni de ameliorare întreprinse de agenție pentru a întări controalele în domeniile în care au fost identificate deficiențe în materie de control; constată că patru dintre aceste acțiuni necesită îmbunătățiri continue și că alte patru sunt în curs de desfășurare; invită agenția să informeze în permanență autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre progresele înregistrate;

44. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că agenția a înregistrat un număr mare de evenimente de neconformitate în domeniul contractelor și, în special, al gestionării granturilor; regretă că numărul abaterilor (excepții și evenimente neconforme) și valoarea acestora au crescut semnificativ de la 106 în 2020 la 159 în 2021 și, respectiv, de la 10,2 milioane EUR în 2020 la 21,3 milioane EUR în 2021; constată cu îngrijorare că în 2021 gestionarea granturilor reprezintă 72 % din această sumă; constată, de asemenea, că în 2021 s-au înregistrat opt abateri cu o sumă mai mare de 1 milion EUR;

45. regretă că există întârzieri în aplicarea a 12 recomandări ale SAI privind gestionarea contractelor, gestionarea IT și gestionarea proiectelor, gestionarea resurselor umane, precum și planificarea și alocarea; invită agenția să corecteze aceste deficiențe cât mai curând posibil și, dacă este necesar, cu sprijinul Comisiei și să țină la curent autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la evoluția acestei situații;

46. reamintește recomandarea Curții ca agenția să adopte și să pună în aplicare o strategie privind posturile sensibile; ia act de informația transmisă de agenție conform căreia proiectul unei astfel de strategii este în curs de finalizare; invită agenția să aplice această recomandare cât mai curând;

47. ia act de observațiile Curții cu privire la deficiențele de control intern ale agenției în domeniul procedurilor de recrutare, al procedurilor de achiziții și în ceea ce privește delegarea de competențe către ordonatorii de credite delegați sau subdelegați; ia act, de asemenea, de răspunsurile agenției la constatările Curții și de măsurile deja luate; salută adoptarea de către agenție, în ianuarie 2022, a unor instrucțiuni mai clare pentru membrii comitetului de selecție, asigurând o evaluare mai coerentă și proceduri armonizate; invită SAI să includă procedurile de recrutare actualizate ale agenției în viitoarele sale audituri;

48. consideră îmbucurător faptul că au fost introduse măsuri de îmbunătățire a procedurii de reportare pentru a preveni reportările neregulamentare; salută, de asemenea, acordul de implicare a serviciilor financiare ale agenției în procesul de reportare, îmbunătățirea planificată a formării oferite ordonatorilor de credite delegați, precum și înființarea unei structuri de audit intern în cadrul agenției;

Digitalizarea și tranziția verde

49. salută obiectivul agenției de a integra în continuare sustenabilitatea în activitățile sale operaționale, analitice, științifice și administrative; ia act de evaluarea pozitivă a experienței agenției în domeniul achizițiilor publice ecologice, în urma introducerii unor orientări în acest domeniu; salută, așa cum a încurajat autoritatea care acordă descărcarea de gestiune, faptul că agenția a optat pentru schimbul de bune practici și de învățăminte cu alte agenții; salută și activitățile de sensibilizare în legătură cu achizițiile publice ecologice; ia act de faptul că entitățile agenției sunt încurajate constant să utilizeze criterii și soluții ecologice în achizițiile publice;

50. ia act de faptul că în 2021 agenția a deținut președinția Rețelei agențiilor din domeniul justiției și afacerilor interne (JHAAN), compusă din nouă agenții ale Uniunii; salută decizia agenției de a explora cooperarea dintre agențiile din domeniul justiției și afacerilor interne, prin seminare și cursuri de formare în domeniul schimbărilor climatice, al infracțiunilor împotriva mediului, al neutralității din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon ale întreprinderilor și al politicilor subsumate Pactului verde; constată cu satisfacție că JHAAN s-a angajat să întreprindă o serie de acțiuni pentru a sprijini mediul și a combate infracțiunile împotriva mediului; salută faptul că JHAAN a semnat o declarație comună privind Pactul verde al UE prin care se angajează să adere la obiectivele de politică europene legate de acest cadru și sprijină Uniunea și statele membre în punerea lor în aplicare;

51. salută diferitele măsuri luate de agenție pentru a reduce impactul activităților sale asupra mediului, inclusiv prin soluții digitale pentru circulația documentelor în format electronic, fluxul de lucru electronic pentru tranzacțiile financiare, instrumente de învățare online pentru activități de formare sau reuniuni de la distanță; înțelege că, în drumul său către neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon, obiectivul agenției este de a colecta date privind amprenta de carbon și consumul de carbon per persoană; constată, de asemenea, că agenția a lansat un studiu intitulat „Pactul verde și poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european” pentru a integra sustenabilitatea mediului în toate procesele, politicile și operațiunile sale; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre rezultatele acestui studiu și acțiunile ulterioare în legătură cu el;

52. salută decizia agenției de a-și adopta Strategia de securitate cibernetică care abordează acțiunile de întreprins pentru a spori reziliența la amenințările la adresa securității cibernetice și pentru a proteja evidențele digitale ale agenției; salută, de asemenea, în acest domeniu, cele mai importante măsuri puse în aplicare în 2021, inclusiv creșterea capacității de monitorizare a securității, capacitatea TIC de gestionare a vulnerabilităților și tehnologia de detectare și răspuns la punctul terminal; observă că agenția a adoptat normele de securitate ale Frontex, cadrul Frontex de gestionare a informațiilor și Strategia TIC pentru perioada 2022-2027; constată, de asemenea, că agenția intenționează să înființeze un centru de operațiuni de securitate permanent pentru operațiunile de securitate cibernetică;

53. observă că strategia agenției pentru creșterea eficienței este strâns legată de implementarea diferitelor instrumente informatice; salută modernizarea arhitecturii rețelei EUROSUR EU-RESTRICTED, sprijinul digital extins acordat personalului agenției și implementarea corpului permanent bazat pe profiluri digitale pentru a dobândi experiență în furnizarea de sprijin extern în zonele operaționale; solicită integrarea deplină a SYSPER în gestionarea de către agenție a resurselor sale umane;

54. salută eforturile și progresele agenției în domeniul digitalizării legate de returnare, în special în ceea ce privește actualizările modelului de referință RECAMAS, noile versiuni ale sistemelor FAR și de zboruri charter FAR și continuarea colectării de date statistice prin intermediul sistemului IRMA;

Continuitatea activității în timpul crizei provocate de COVID-19

55. salută adoptarea planului de continuitate a activității (PCA) al agenției; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la implementarea acestuia;

56. salută eforturile continue ale agenției de a se adapta la condițiile în schimbare în contextul celui de-al treilea și al patrulea val al pandemiei, inclusiv prin actualizarea practicilor interne cum ar fi fluxurile de lucru fără hârtie, autorizațiile online sau reuniunile virtuale; recunoaște rolul-cheie al celulei de criză, creată în urma izbucnirii pandemiei, în sprijinirea conducerii executive în procesul decizional pentru a asigura continuitatea activității, reducând la minimum perturbarea operațiunilor agenției și asigurând un mediu de lucru sigur;

57. salută faptul că agenția a elaborat orientări privind sănătatea și siguranța operațiunilor de returnare în timpul pandemiei care urmăresc să asigure continuarea în siguranță a operațiunilor de returnare în astfel de situații;

Alte observații

58. constată angajamentul agenției de a defini și de a operaționaliza respectarea drepturilor fundamentale în activitățile sale prin adoptarea în 2021 a Strategiei privind drepturile fundamentale și a Planului de acțiune pentru drepturile fundamentale (Fundamental Rights Action Plan – FRAP); salută angajamentul agenției de a monitoriza punerea în aplicare a FRAP; invită agenția să ofere autorității care acordă descărcarea de gestiune informații actualizate referitoare la progresele în aplicarea FRAP; subliniază că succesul Strategiei privind drepturile fundamentale depinde de punerea sa în aplicare și că concluziile raportului OLAF, care se referă, de asemenea, la exercițiul financiar 2021; indică, în această privință, că (a) ODF a fost împiedicat să acceseze informații operaționale, contrar dispozițiilor Regulamentul (UE) 2019/1896, și că (b) personalul care își desfășoară activitatea și raportează cu privire la incidentele legate de drepturile fundamentale a fost ignorat de conducerea executivă anterioară a agenției; salută în acest sens faptul că, de atunci, ODF este implicat și consultat cu privire la toate dosarele relevante și are reuniuni periodice cu conducerea executivă și cu forumul consultativ; ia act de crearea unei rețele de puncte focale pentru drepturile fundamentale în toate entitățile agenției pentru a dezvolta expertiza în materie de drepturi fundamentale în toate domeniile de activitate; recunoaște rolul important pe care îl au observatorii pentru drepturile fundamentale, inclusiv accesul acestora la zonele operaționale și cooperarea strânsă cu personalul operațional al agenției; constată însă că biroul ODF dispune de mai puțin de 20 de membri ai personalului, în pofida faptului că planul de recrutare al agenției prevede creșterea cifrelor; invită agenția să își intensifice eforturile în vederea dotării biroului ODF cu resursele adecvate pentru desfășurarea activităților sale; ia act, de asemenea, de decizia agenției de stabilire a normelor prin care directorul executiv și consiliul de administrație să informeze forumul consultativ cu privire la acțiunile întreprinse ca urmare a recomandărilor sale și să se asigure că se iau măsuri în ceea ce privește recomandările ODF; așteaptă ca agenția să pună în aplicare recomandările ODF care figurează în raportul său anual pe 2021; invită agenția să se asigure că recomandările ODF și ale forumului consultativ prezentate consiliului de administrație sunt comunicate autorității care acordă descărcarea de gestiune;

59. reiterează că constatările raportului OLAF se limitează la abateri și nerespectarea procedurilor de către persoane; recunoaște că agenția a desfășurat o activitate valoroasă pentru consolidarea rolului ODF, dar că agenția nu a efectuat încă o analiză mai aprofundată pentru a se asigura că nu există probleme structurale; reiterează, în acest sens, necesitatea (i) de a analiza sistemul intern de control și echilibru, întrucât abaterile individuale au fost lăsate să continue prea mult timp, (ii) de a monitoriza relația agenției cu statele membre, întrucât constatările OLAF indică faptul că statele membre exercită presiuni asupra gărzilor de coastă și ascund returnări, ceea ce pune sub semnul întrebării activitatea agenției dincolo de conducerea anterioară, și (iii) de a evalua aplicarea în continuare a articolului 46 din Regulamentul (UE) 2019/1896, astfel cum arată decizia agenției de a-și spori prezența în Marea Egee, în pofida rapoartelor mass-media și a constatărilor OLAF care indică încălcări persistente ale drepturilor fundamentale în această zonă;

60. ia act de faptul că, începând din octombrie 2021, agenția raportează periodic consiliului de administrație cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandărilor Ombudsmanului European, ale Grupului de lucru privind drepturile fundamentale și aspectele juridice și operaționale ale operațiunilor din Marea Egee și ale Grupului de lucru pentru controlul Frontex al Parlamentului European (GLCF); invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune și cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandărilor;

61. reamintește concluzia CJUE conform căreia deciziile de returnare emise de autoritățile ungare sunt incompatibile cu Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([4]) și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; invită agenția să se abțină de la a participa la orice operațiuni incompatibile cu dreptul Uniunii; ia act, pe baza răspunsului agenției, de faptul că aceasta a efectuat verificări și a concluzionat că nu a fost niciodată implicată în returnări legate de legislația ungară considerată incompatibilă cu dreptul Uniunii de către CJUE (Legea ungară LXXXIX din 2007 și Legea LVIII din 2020); subliniază că, dacă agenția dorește să înceapă de la zero, inclusiv prin reînnoirea angajamentului său în ceea ce privește transparența, ar trebui să asigure o claritate și o transparență sporite în astfel de situații; ia act de faptul că agenția afirmă că solicită Ungariei să confirme declarațiile speciale de declinare a responsabilității privind aspectele procedurale atunci când solicită sprijinul agenției, asigurându-se că întreaga agenție face tot posibilul pentru a veghea ca toate procedurile de returnare sprijinite de aceasta în Ungaria să respecte întrutotul cadrul juridic relevant al Uniunii privind returnarea și azilul; constată, de asemenea, că agenția și-a intensificat activitățile de monitorizare în ceea ce privește returnările din Ungaria și a intensificat consultările și cooperarea cu ODF cu privire la Ungaria; subliniază că eficacitatea procedurilor depinde de eficacitatea punerii lor în aplicare, iar acest aspect este deosebit de îngrijorător, având în vedere situația generală a statului de drept în Ungaria;

62. subliniază că implicarea directă și indirectă a agenției în activitățile de gestionare a frontierelor și de supraveghere a frontierelor trebuie să fie însoțită de prevenirea și combaterea încălcărilor drepturilor fundamentale, precum și de asigurarea respectării principiului nereturnării, în conformitate cu acquis-ul Uniunii; invită consiliul de administrație al agenției să întărească structurile de supraveghere internă și reiterează importanța analizei și controlului constant al activităților echipei de conducere, pentru a identifica și rezolva din timp toate situațiile de gestiune defectuoasă, precum și importanța punerii în aplicare a procedurilor standard de operare prin care se asigură faptul că, în cazurile în care apar astfel de riscuri, se retrage finanțarea activităților agenției ori se suspendă, se încetează activitățile respective sau nu se lansează;

63. ia act de deciziile consiliului de administrație al agenției din 2021 de adoptare a unor norme de aplicare cu privire la normele de prelucrare a datelor cu caracter personal; reamintește că Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) a emis avize cu privire la normele agenției privind prelucrarea datelor și, ca urmare, agenția a reformulat deciziile relevante ale consiliului de administrație pentru a asigura respectarea deplină a normelor Uniunii privind protecția datelor; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la progresele înregistrate în această privință; invită, de asemenea, agenția să solicite AEPD un aviz ca urmare a deciziilor consiliului de administrație revizuite privind normele de prelucrare a datelor;

64. ia act cu îngrijorare de relatările din mass-media cu privire la suspiciuni de abateri în extinderea programului de prelucrare a datelor cu caracter personal pentru analiza riscurilor; constată, pe baza răspunsului agenției, că proiectul a fost aplicat între 2015 și 2017, ceea ce a permis agenției să își dezvolte capacitățile necesare pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu articolul 11c din Regulamentul (UE) nr. 1168/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]); ia act, de asemenea, de poziția agenției potrivit căreia aceasta a prelucrat numai date operaționale cu caracter personal ale suspecților de infracționalitate transfrontalieră și terorism, neîncepând prelucrarea datelor cu caracter personal ale victimelor și ale martorilor; își reiterează profunda îngrijorare cu privire la raportările care arată că responsabilul cu protecția datelor a avertizat în mod repetat că această extindere a datelor ar încălca dreptul Uniunii, dar că agenția a ales, inițial, să ignore aceste sfaturi; ia act de deciziile 56/2021, 68/2021 și 69/2021 ale consiliului de administrație, la primirea avizelor AEPD privind normele de protecție a datelor ale agenției, care au condus la pregătirea de către responsabilul cu protecția datelor al agenției a unui plan de acțiune pentru punerea în practică a recomandărilor AEPD; invită agenția să ia măsuri în această privință și să asigure respectarea deplină a normelor Uniunii privind protecția datelor, consultând periodic AEPD și informând autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la stadiul și progresele reformei;

([4]) Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98).

([5]) Regulamentul (UE) nr. 1168/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2007/2004 al Consiliului de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene (JO L 304, 22.11.2011, p. 1).

65. deplânge faptul că deputaților în Parlamentul European, precum și membrilor conducerii superioare și ODF li s-a acordat acces la raportul OLAF cu mare întârziere; reamintește că se preconizează prezentarea a două rapoarte finale suplimentare ale OLAF în legătură cu agenția; deși recunoaște că constatările raportului OLAF pot fi de interes public, solicită ca raportul confidențial să fie publicat în cadrul stabilit prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]), pentru a respecta confidențialitatea investigației efectuate de OLAF, precum și drepturile legitime ale persoanelor în cauză, inclusiv drepturile acestora în materie de protecție a datelor; își reiterează solicitarea de a asigura accesul imediat al deputaților în Parlamentul European la respectivele rapoarte finale, odată finalizate, precum și al tuturor membrilor personalului executiv al agenției care trebuie să acceseze aceste rapoarte, pentru a asigura transparența și responsabilitatea agenției și o punere corectă în aplicare a bugetului agenției pe viitor;

66. ia act de faptul că problemele identificate în relatările mass-media, în concluziile GLCF, precum și în constatările raportului OLAF au condus la refuzul descărcării de gestiune în cadrul ciclului precedent; subliniază că agenția se află în prezent într-un proces de tranziție, în urma demisiei fostului său director executiv, în contextul anchetei OLAF privind gestionarea defectuoasă a agenției; salută, de asemenea, în acest sens, diferitele acțiuni întreprinse de conducerea interimară pentru a-și îmbunătăți activitățile și standardele; ia act cu satisfacție de faptul că aceste activități au abordat aspecte legate de gestiunea bugetară și financiară, cum ar fi clarificarea delegărilor și a subdelegărilor pentru birourile de autorizare a plăților, o mai bună respectare a drepturilor fundamentale prin consolidarea cooperării instituționale dintre conducerea executivă interimară și ODF, precum și schimbările din cultura administrativă printr-o tranziție vizibilă către descentralizare, delegare și un dialog îmbunătățit în procesul decizional; salută în mod deosebit angajamentul conducerii interimare de a schimba cultura administrativă, de a acționa pentru desființarea „culturii tăcerii” și de a încuraja implicarea colectivă în soluționarea problemelor; invită agenția să își continue angajamentul de a pune în aplicare pe deplin aceste reforme necesare, inclusiv după numirea unui director executiv neinterimar, și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la progresele înregistrate;

67. reamintește agenției că aceasta răspunde în fața Parlamentului și că Parlamentul este hotărât să se asigure că agenția contribuie la aplicarea continuă și uniformă a dreptului Uniunii, inclusiv a acquis-ului Uniunii privind drepturile fundamentale, în special a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; subliniază că, pentru a atinge acest obiectiv, este necesară o cooperare consolidată cu consiliul de administrație al agenției, crescând nivelul de transparență, responsabilitate și supraveghere democratică al agenției;

68. invită agenția să își intensifice eforturile de raportare a informațiilor relevante în materie de performanță către cetățenii Uniunii și publicul larg, într-un limbaj clar și accesibil; îndeamnă agenția să asigure un nivel mai ridicat de transparență și răspundere publică, utilizând mass-media și canale de comunicare socială;

69. ia act de decizia consiliului de administrație, adoptată în cadrul reuniunii sale extraordinare din 20 decembrie 2022, de a-l numi pe domnul Hans Leijtens în funcția de director executiv al agenției; încurajează agenția să își intensifice eforturile în curs și să ia toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea deplină a standardelor Uniunii, în special în domeniul gestiunii bugetare și financiare, al drepturilor fundamentale, al culturii organizaționale și al transparenței; își reiterează apelul adresat agenției de a prezenta o foaie de parcurs detaliată cu privire la modul în care intenționează să răspundă preocupărilor nesoluționate, împreună cu un calendar clar și detaliat pentru aceste acțiuni, precum și de a realiza acțiuni corective cu scopul de a soluționa toate preocupările rămase exprimate de Ombudsmanul European, de GLCF și de forumul consultativ; invită agenția să pună în aplicare pe deplin reformele necesare, inclusiv după numirea unui director executiv titular, și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la progresele înregistrate;

70. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 10 mai 2023 ([7]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([6]) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

([7]) Texte adoptate, P9_TA(2023)0190.